

Det sista huset i Hans Janstads serie är passande nog det pampiga och slottsliknande huset på Regementsgatan 74.

Huset bär drag av både nyklassicism, gustaviansk stil och jugend men det mest spännande är nog de små ansikten på husväggen, liknande de huvuden

man hittar på medeltida hus i Provence. Huset på Regementsgatan 74 som uppfördes 1908 var främst ett uppvisningsbygge.

Arkitekten Oscar Hägg som tog sin utgångspunkt i jugend-stilen hämtade många av sina estetiska idéer från sin studiestad Berlin.

Gulputsad pampig upplevelse

Spännande uppvisningsbygge

□ I dag avslutar Hans Janstad sin arkitektoniska vandring bland Malmös spännande hus. Första avsnittet i serien var publicerad 26 november (Davidshallstorg), andra avsnittet 3 december (Regementsgatan 18), tredje avsnittet 10 december (Regementsgatan 20), fjärde avsnittet 17 december (Regementsgatan 62) och femte avsnittet 28 december (Regementsgatan 72).

På promenad med Hans Janstad

Man brukar inte gå runt hus i staden på det sättet, men när det gäller fastigheten på Regementsgatan 74, så lönar det sig. Blir till en upplevelse. För det nu gulputsade huset visar upp sitt allra fagraste anlete från tre sidor, Regementsgatan, Skvadronsgatan och Östra Ryttmästaregatan.

Här har man verkligen möjligheter att följa arkitektens tankearbete, kontrollera hur han följt upp grundidén.

Claude Monet, den store impressionistiska målaren, hävdade att man alltid skulle ha en genomgående, en återkommande färg på dukarna. Därigenom hölls tavlan samman, bilden fick en lugn rytm.

Det där passar också in på hus. Sekelskiftets arkitekter brukade se till att stildragen gick igen, att vissa mönster och utstoppingar återkom.

På nr 74 är det främst de små ansiktena under burspråken som dyker upp med jämna mellanrum och därigenom åstadkommer ett igenkännande. Men även burspråken själva medverkar till att ge en böljande rytm.

Regementsgatan 74 uppfördes 1908, alltså ett stycke in på det nya seklet. På något vis kan man säga, att det rör sig om en uppvisningsfastighet i den framåtsträvande staden Malmös historia.

Det var ju inte så länge sedan Malmö haft sin stora industriutställning, 1896, och där en av utställningsplatserna, Hästhagen, legat tätt intill där Regements-

gatan nu drog fram.

Det var en tid då städerna och de styrande älskade att visa upp framsteg och skönhet. Och Malmö skulle snart få en ny stor utställning, nämligen Baltiska utställningen 1914.

Det är i den tidsklämman man får sätta in arkitekten Oscar Emil Häggs skapelse. Läget för hyresfastigheten var det bästa, alldeles i närheten fanns Husarkasernen, vars officerarefamiljer mycket väl kunde tänkas vilja bo i det ståtliga huset.

Oscar Hägg får väl i mycket betraktas som en jugendarkitekt. Sina estetiska ideal hade han hämtat i Berlin, där han studerat vid Bauakademie. De tidigaste jugendformerna på husen i Malmö hade dykt upp i slutet av 1890-talet. Någon tid därefter, 1903, ritade Oscar Hägg en konsekvent genomförd jugendfastighet i kvarteret Delfinen nr 17 vid Södra Förstadsgatan.

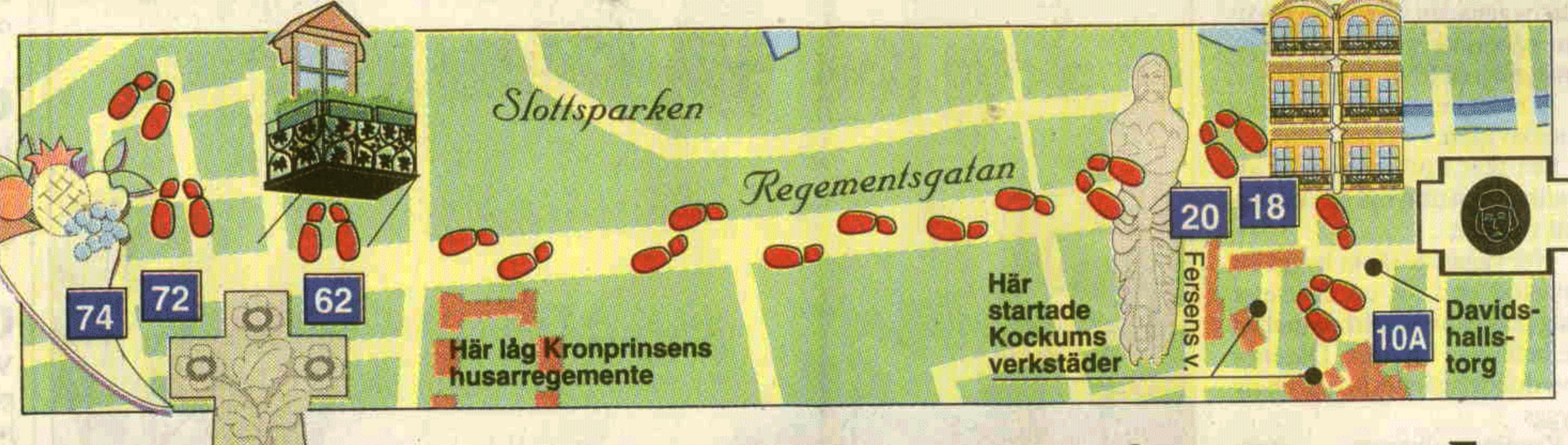
Det är ett putsat femvåningshus och jugendlinjernas böljande spel finns kring fönster och balkonger, liksom vid frontepiserna. Man kan här tala om en organisk enhet. Nyrenässansen, som intill dess varit förhärskande, är nu ett minne blott.

I närheten av St Pauli kyrka i Rörstjädan finns flera exklusiva jugendhus, till exempel i kvarteren Maria och Olga. Byggnadsritningarna här tillkom under åren 1901-1906. Och bland arkitekterna återfinns vi Oscar Hägg.

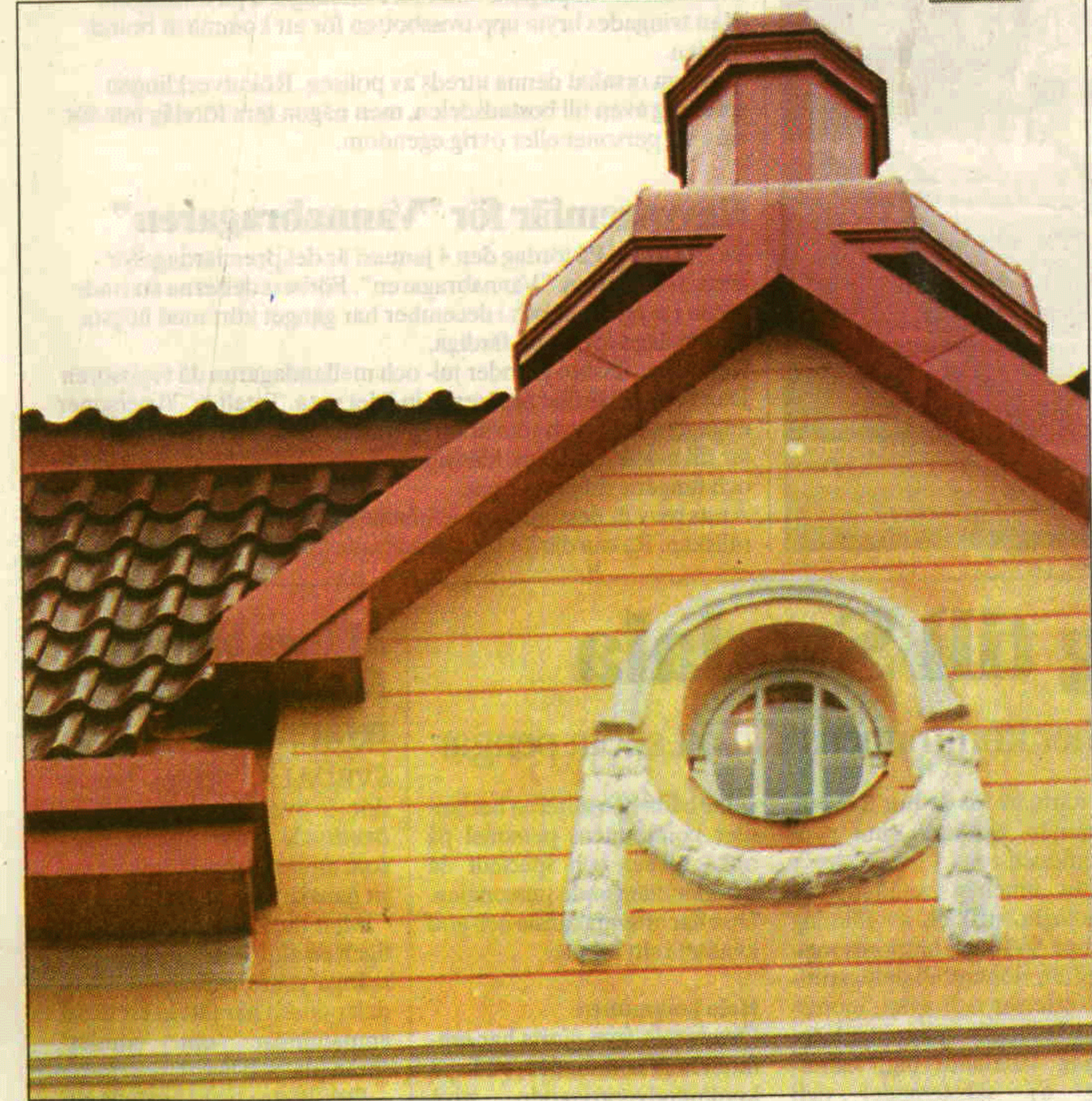

Visst är Regementsgatan – Skvadronsgatan en pampig höna.

Foto: STIG-ÅKE JÖNSSON

Det finns små huvuden under burspråken, ansiktena ser nästan medeltida ut.

Här omges det ovala fönstret av rankor som för tanken till både gustaviansk stil och nyklassicism.

Salig stilblandning med oscariansk pompa och ståt

Med drag av nyklassicism, gustaviansk stil och jugend

● Den liknar på ett vis ett slott, den pampiga fastigheten på Regementsgatan 74.

Huset har fasad åt ytterligare två gator, Skvadronsgatan och Östra Ryttmästaregatan.

Så med tanke på gatunamnen som minner om det indragna regementet Kronprinsens husarer, så kan man också säga att nummer 74 genom sin storlek har påfallande kasernutrycke.

För ritningarna svarade Oscar Hägg (1870-1959), en arkitekt som i kv Delfinen nr 17 har visat prov på vegetativ jugendstil.

Disparata
Här vid Regementsgatan är stildragen lite mer disparata.

Med tanke på arkitektens förnamn skulle man vilja tala om oscariansk pompa och ståt, men här finns drag av både nyklassicism, gustaviansk stil och jugend.

Men dessutom förekommer det små ansikten under burspråken.

Dessa maskaroner påminner om de huvuden som man kan hitta på medeltida hus i Provence.

Fast maskaroner förekom också under renässansen.

Och regalskeppet Vasa var rikt utrustat med dylika figurer.

Portalen på Skvadronsgatan

Fastighetens skrytportal hittar man mot Skvadronsgatan, på nr 11.

fastigheterna 72 och 74, även om de finns på var sin sida av Skvadronsgatan.

De hade samma byggmästare, Johan Sjöberg, och fastigheterna söker varandra som en utpost mot det nya Malmö.

Stram funktionalism
Regementsgatan kommer hädanafter att visa upp en stram funktionalism.

Det är slut på sirligheter och utsmyckningar.

Nu är det inne med det snöräta, det får absolut inte vara några arkitektoniska snörmankerier.

Personligen tycker jag att det då blir lite tristare att promenera längs gatan.

Det ger inte lika mycket när man tittar "uppåt väggarna". Fantasin får inte samma avstamp i byggnadstekniska påfund.

Fakta om Regementsgatan 74

- ✓ Regementsgatan 74 ritades av arkitekten Oscar Hägg.
- ✓ Byggmästare var Johan Sjöberg.
- ✓ Huset är arkitektoniskt närmast resultatet av en blandstil, det kallas eklekticism.
- ✓ Fastigheten vetter mot tre gator, Regementsgatan, Skvadronsgatan och Östra Ryttmästaregatan.

11 omges av två präktiga gestalter och ovanför finns ett ovalt närmast gustavianskt fönster.

Ut mot Regementsgatan, mot hörnet till Skvadronsgatan, sitter de små huvudena ordnade som en liten militärisk grupp.

Patetiskt
Det ser smått patetiskt ut. Som om de vilset tydde sig till varandra.

På samma sätt är det med

Stor Möbel-REA
under mellandagarna!

Vard 10-18, Lörd 10-14, Sönd 5/1 stängt

Kvalitetsmöbler nedsatt med **20-70%**

Soffgrupper, Fåtöljer, Bäddsoffor, Sängar, Bokhyllor, Hallmöbler, Matgrupper, Databord, Skrivbord m.m.

Nyborgs
LANTMANNAGATAN 34, MALMÖ. Tel 040-801 20

Succe super REAN FORTSÄTTER Succe
KOM IN OCH PRATA PRISER

"Prislapparna" gäller inte!
Det blir billigt!

Bildeve
HELSINGBORG - LANDSKRONA

4 VINTERHJUL PÅ KÖPET
Ytterligare 50 första kunderna får 4 st PIRELLI vinterhjul.
Gäller vid beg. bilköp över 75.000:-

6,9% RÄNTA PÅ UTVALDA BILAR